

Guia docent

Identificació de l'assignatura

Assignatura / Grup	20246 - Història Econòmica de les Societats Preindustrials / 1
Titulació	Grau d'Història - Quart curs
Crèdits	6
Període d'impartició	Primer semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx / Edifici
Gonçal Artur López Nadal						
<i>Responsable</i> glopez@uib.es	Cal concertar cita prèvia amb el/la professor/a per a fer una tutoria					

Contextualització

Hom contempla la disciplina d'història Econòmica com aquella ciència social que s'encarrega d'explicar les transformacions econòmiques succeïdes al llarg dels temps. Com és bo de constatar, la major part dels canvis han tingut lloc en els darrers dos-cent cinquanta anys. Això no presuposa que al temps precedents no es donassin transformacions estructurals importants. La present assignatura té com objecte presentar, i explicar l'evolució de les estructures econòmiques que es succeeixen des del naixement de les primeres formacions socials fins el sorgiment del món modern industrialitzat.

Si bé d'entrada, les explicacions afecten la totalitat de les formacions socials, posteriorment, a partir de les anomenades "Economies esclavistes", l'enfocament es centrarà de manera preferent sobre el que podrien anomenar el món occidental europeu. Tot i amb això, a mesura del possible (disponibilitat de professors convidats, conferències externes etc.) es tractarà d'abordar l'estudi d'altres formacions socials (Amèrica precolombina, Índia, Xina, Àfrica, món àrab ....).

Requisits

Essencials

D'entrada no es demana cap requisit acadèmic previ, però sí una sincera predisposició per entendre el que implica el canvi econòmic i les corresponents conseqüències dins els àmbits polític, social i cultural. Per una

Guia docent

altra banda, s'incidirà més en la voluntat d'entendre el fenomen del canvi que la de saber acríticament fets, noms i dades.

Competències

Específiques

- * 3. Aportar racionalitat a l'anàlisi i a la descripció de qualsevol aspecte de la realitat econòmica

Genèriques

- * Entendre el canvi econòmic i explicar-ho entenedre l'evolució històrica dels fenòmens econòmics que condueixen a la industrialització i al naixement de les societats modernes.

Bàsiques

- * Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el grau a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/ca/grau/comp_basiques/

Continguts

Programa

INTRODUCCIO :

- Conceptes, objectius i finalitats . L'us de la història.
- Les transformacions econòmiques abans de la revolució Industrial .

I. història i teoria econòmica

I-1 L'APARICIO DE LES SOCIETATS AMB CLASSES: De les economies de depredació a les economies agràries-

I-2 ECONOMIES ESCLAVISTES: anatomia del sistema . i transició al Feudalisme

I-3 ECONOMIES FEUDALS: conceptes, funcionament i disfuncionament del sistema

I-4 LA FORMACIO DEL CAPITALISME: La transició del feudalisme al capitalisme. Capital comercial i capital industrial

II TRANSFORMACIONS ESTRUCTURALS A LES ECONOMIES AGRÀRIES .

II-1 LA POBLACIO EUROPEA (ss. XI-XVIII): "trends" i limitacions de creixement. Manufactura i ruptura. .

II.2 LA PRODUCCIO:

II.2.A). L'AGRICULTURA; de les rendes al mercat.

II.2.B) LA MANUFACTURA: Demanda, creixement i formes d'organització del treball .

II.3 ELS INTERCANVIS. Ciutat i mar a la transició del feudalisme al capitalisme. Els primers imperis i el desenvolupament del capital mercantil

Guia docent

III INDUSTRIALIZACIO I CAPITALISME.

Continguts temàtics

20246. Història Econòmica de les Societats Preindustrials
Es troba implícit en el programa abans descrit.

Metodologia docent

Sobre l'experiència fructuosa d'aquests vuit darrers anys, es tractarà d'alternar l'explicació dels canvis estructurals per part del professor, amb l'estudi específic de casos concrets a partir de les presentacions per part dels estudiants. Aquests, primordialment, hauran de fer incidència en aspectes que afectin a formacions socials diferents de la nostra europea-occidental.

L'anomenada "classe magistral" es verà complementada amb la presentació de material visual (documentals i pel·lícules) i amb les conferències de persones expertes ja sobre el modus vivendi de les primeres societats, d'altres formacions socials. (Índia, Amèrica Precolombina, Àfrica, món islàmic). Aquestes sessions seran de caire obligatori, es a dir requeriran la presència de l'alumnat, constituint activitats complementàries avaluable a la qualificació final de l'alumne. Per enguany hom espera poder comptar amb l'antropòleg cubà Miguel Ángel García Velasco que farà una sessió sobre "les arrels africanes" a la societat i cultura americana i, naturalment -com s'ha fet els darrers quatre anys, es comptarà també amb la classe-conferència de la Dra Isabel Bueno Bravo que parlarà sobre el legat inca a l'Amèrica Central (dia 28 de novembre).

Una tercera activitat evaluable -de caire obligatori- consistirà en l'assistència al taller Espanya-Amèrica, que en la seva X edició serà dedicat a la regió de Centro-Amèrica. que tindrà lloc a la UIB els dies 29 i 30 de novembre del present any 2019 .

Activitats de treball presencial (2,4 crèdits, 60 hores)

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Classes teòriques	Classes magistrals	Grup gran (G)	Exposició i debat.	20
Avaluació	Presentacions individuals i . com a màxim en grups de dues persones	Grup gran (G)	Presentacions individuals o, com a màxim, en grups de dues persones	20
Avaluació	Assistència a taller i conferències	Grup gran (G)	Assistència a taller i conferències	10
Avaluació	Treball individual	Grup gran (G)	Treball individual i exposició a classe	10

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Aula digital.

Activitats de treball no presencial (3,6 crèdits, 90 hores)

Guia docent

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual	Treball propi	Presentació de treball individual Comentar a tutoria presencial i/o telemàtica	90

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

L'avaluació d'aquesta assignatura incorpora elements addicionals als sistemes tradicionals i/o convencionals. En fixar com objectiu prioritari la comprensió dels fenòmens abordats es tindrà major esment a la participació activa que implica la presència i comentari a les lliçons impartides pel professor, l'exposició a classe del treball propi, la involucració, mitjançant preguntes i comentaris, als treballs dels companys i molt especialment l'assistència a les activitats complementaries paral·leles i la presència i participació al X taller, Espanya-Amèrica Llatina

Igualment, es dona força importància a la relació directa amb el professor a través de la tutorias. Aquesta podra dur-se endavant mitjançant la visita convencional i la comunicació telemàtica

Obviament, es contempla la realització d'una prova escrita convencional o examen, l'aplicació de la qual serà prerrogativa del professor de no ser que la demani el propi estudiant.

Frau en elements d'avaluació

D'acord amb l'article 33 del Reglament acadèmic, "amb independència del procediment disciplinari que es pugui seguir contra l'estudiant infractor, la realització demostradorament fraudulenta d'alguns dels elements d'avaluació inclosos en guies docents de les assignatures comportarà, a criteri del professor, una menysvaloració en la seva qualificació que pot suposar la qualificació de «suspens 0» a l'avaluació anual de l'assignatura".

Presentacions individuals i . com a màxim en grups de dues persones

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Altres procediments (recuperable)
Descripció	Presentacions individuals o, com a màxim, en grups de dues persones
Criteris d'avaluació	
Percentatge de la qualificació final:	50%

Guia docent

Assistència a taller i conferències

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Altres procediments (no recuperable)
Descripció	Assistència a taller i conferències
Criteris d'avaluació	
Percentatge de la qualificació final:	25%

Treball individual

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Treballs i projectes (recuperable)
Descripció	Treball individual i exposició a classe
Criteris d'avaluació	
Percentatge de la qualificació final:	25%

Recursos, bibliografia i documentació complementària

A part del treball directe sobre els apunts personals elaborats pel professor López Nadal (publicats parcialment al volum Historia Económica Mundial del Paleolítico a Intenet (M.I. BARBERO, J.SABORIDO, R. BERENBLUM, G. LÓPEZ NADAL; G. OJEDA) Emecé, Buenos Aires, 2007. s'ofereiran -i en la mesura del possible, es penjaran en xarxa articles i parts de llibres que tractin directament de la temàtica a estudiar.

Bibliografia bàsica

Alfons BARCELO Reproducción económica y modos de producción. Ediciones del Serbal, Barcelona, 1981
Josep FONTANA. La Historia. Ed. Salvat Barcelona, 1974.
Introducció a l'estudi de la història . Ed. Crítica, Barcelona, 1997.
Lófici d'historiador. Ed. Arcàdia, Barcelona, 2018.
Rodney HILTON. "El feudalismo en Europa: problemas para el materialismo histórico", Debayts. , 21 (1987). pp. 45-50.
John Eric HOBBSAWM "Introducción" a K. MARX, Formaciones económicas precapitalistas. Ediciones Ciencia Nueva. Madrid, 1967.
David S. LANDES, La riqueza y la pobreza de las naciones. Crítica, Barcelona, 1999.
Peter KRIEDTE. Feudalismo tardío y capital mercantil. Ed. Crítica, Barcelona, 1982.

Bibliografia complementària

S'indicarà oportunament.

Altres recursos

Es farà tot el possible per treballar amb documentació: pel·lícules, documentals etc.
Es tindrà molt present l'aportació individual de l'alumnat sobre aquest tipus de material docent.